

OD DOBY KAMENNÉ PO VIKINGY

První obyvatelé

- Během poslední doby ledové bylo území Norska pokryto kilometr silným ledovcem
- Po ústupu ledovce první přistěhovalci z Evropy (střední a východní Evropa)
- 9300 př. n.l. první sídliště podél celého pobřeží Norska – od Oslofjordu po Finnmarku, využívání lodí
- První rytiny v kamení – helleristninger
- Doba bronzová – bronzová kultura až po Trøndelag
- Rozvoj lodí – veslic – nálezy severských lodí v Německu, Dánsku, atd.
- Název Norge – Nordveien – severní cesta
- Rybářská centra získávala větší a větší moc – Bergen
- Používání lyží a sání
- Sámové na severu

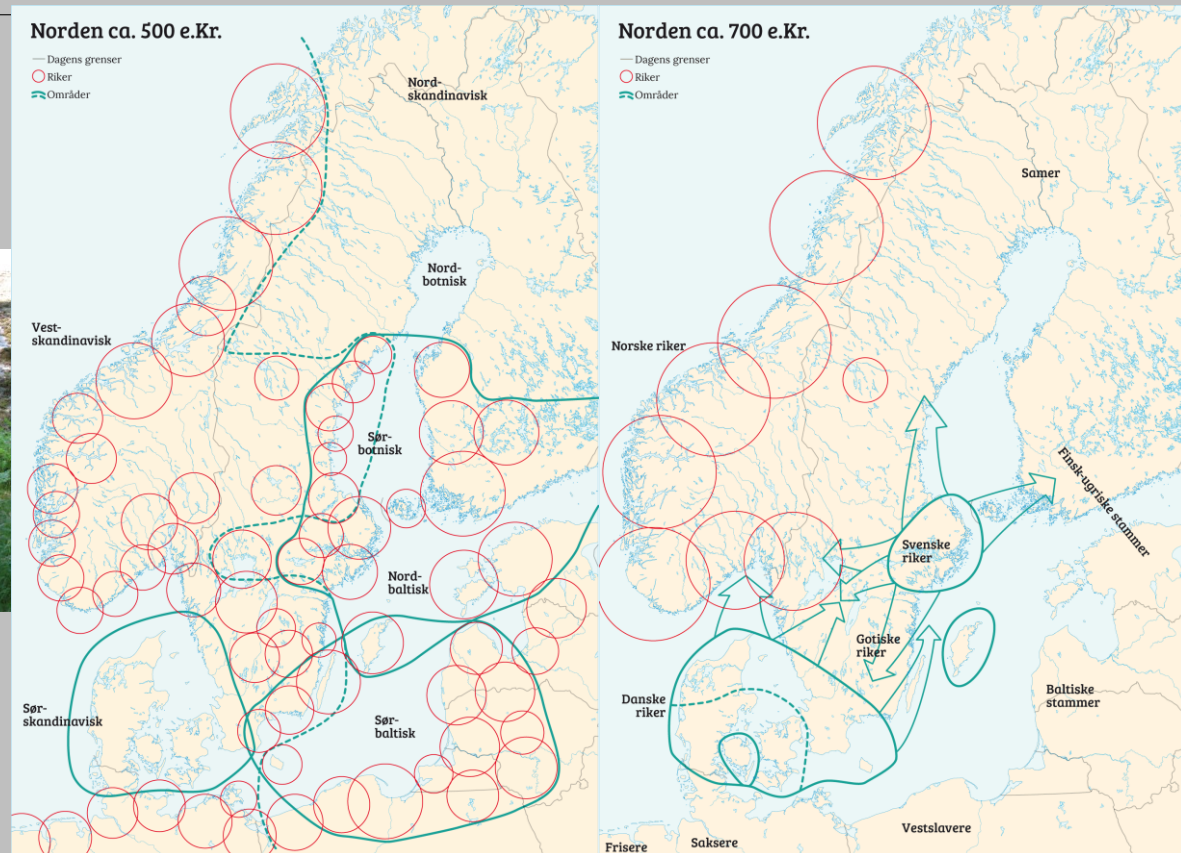
Doba před naším letopočtem

- Lovci, rybáři a sběrači, bez zemědělství
- První zemědělské usedlosti kolem roku 2400 před Kristem
- Bohaté obchodní styky s kontinentem – v Opplandu nález meče z Česka
- První zpracování kovů kolem roku 2000 př.n.l.
- Bydlení v dlouhých domech
- Langhus – až do roku 1000 n.l.
- Společnost bez soc. rozdílů
- Práce se železem 300 př.n.l
- Vznik prvních vesnic

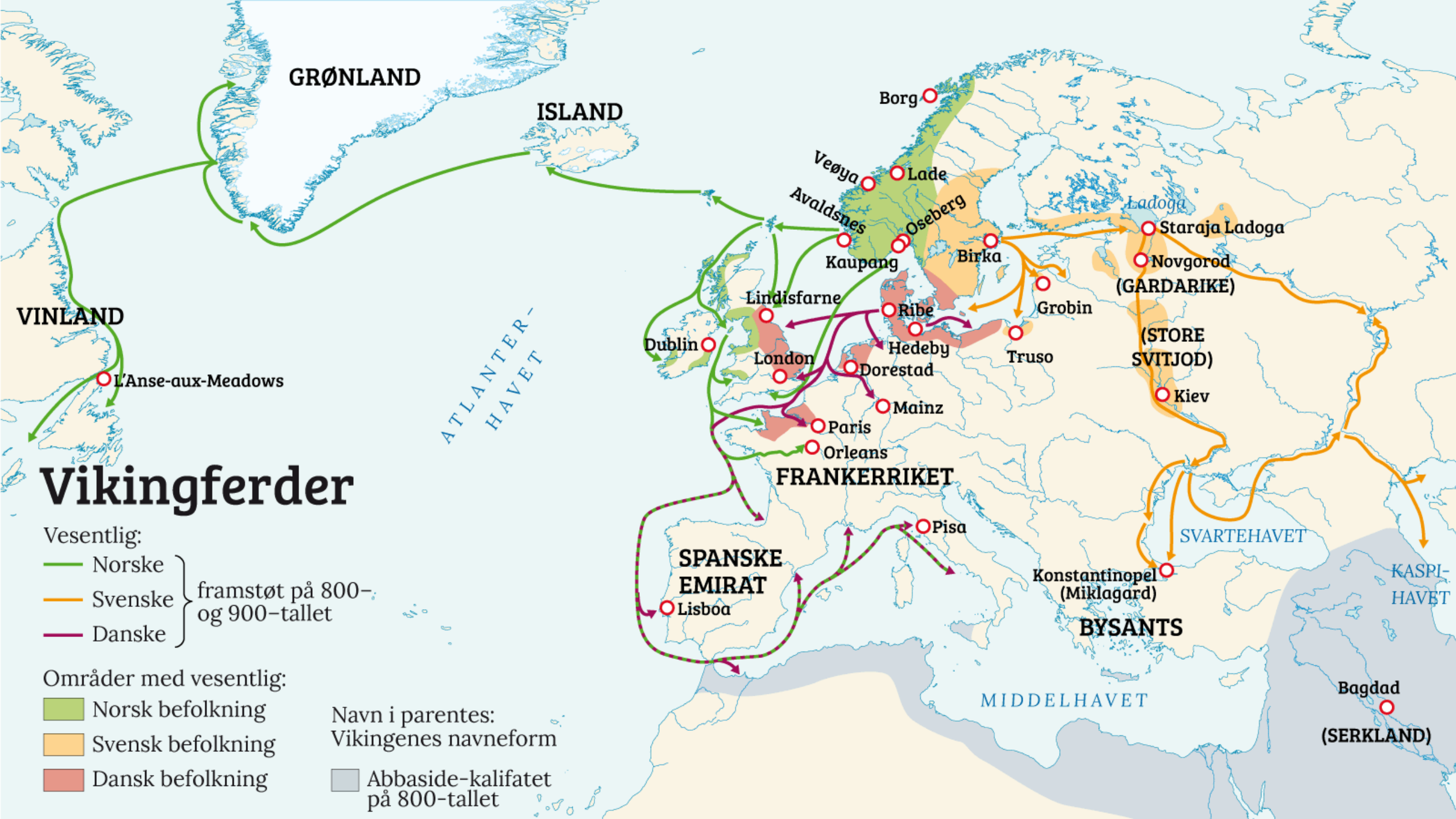
Doba předvikinská

- Mnoho nálezů z bohatých hrobů - lodě
- Kontakty s Římem – doba Římská
- První písmo v Norsku – runy – Futhark
- Runy používány jako záznamy majitelů, požehnání atd.
- Vývoj jazyka – Urnordisk (praseverština) --Norrønt
- Vhodné klimatické podmínky do konce 5. století n.l.
- Pak krize a mor – stěhování národů
- Období bez mnoha zdrojů a nálezů – tiché období
- Narůstající sociální rozdíly – koncentrace moci – cesta ke státním útvarům
- Ovlivňování cizinou – západ Franskou říší, východ Dánskem
- První králové?

První vikingové

- Centralizace moci v Dánsku – první města (Ribe) – rozvoj směrem na sever – Kaupang v Norsku
- Propojení s celým světem prostřednictvím obchodních a později i loupeživých výprav
- Výjezdy za bohatstvím – 793 Lindisfarne – severáni z Dánska, během 9. století výpravy do Irska, Středozevního moře, Ruska
- Rychlý pohyb po mořích a řekách – Langskip (Drakkar)
- Harald Hårfarge (Krásnovlasý) – Zdědil malé království u Vestfoldu/Vestlandu?? – začal dobývat postupně okolní království (i ve Švédsku), Trøndelag
- Problémové zdroje – ságy, písně, mýty
- Sjednocování Norska Haraldem jeden z důvodů pro útěk z Norska

GRØNLAND

ISLAND

VINLAND

L'Anse-aux-Meadows

ATLANTER-
HAVET

Vikingferder

Vesentlig:

- Norske
 - Svenske
 - Danske
- framstøt på 800- og 900-tallet

Områder med vesentlig:

- Norsk befolkning
- Svensk befolkning
- Dansk befolkning

Navn i parentes:
Vikingenes navneform

Abbaside-kalifatet på 800-tallet

Borg

Veøya

Lade

Avaldsnes

Oseberg

Ladoga

Staraja Ladoga

Novgorod (GARDARIKE)

Kaupang

Birka

(STORE SVITJOD)

Kiev

Lindisfarne

Dublin

London

Ribe

Hedeby

Grobin

Truso

Dorestad

Mainz

Paris

Orleans

FRANKERRIKET

SPANSKE EMIRAT

Lisboa

Pisa

Konstantinopel (Miklagard)

BYSANTS

MIDDELHAVET

SVARTEHAVET

KASPI-HAVET

Bagdad

(SERKLAND)

Norsko před rokem 1000

- Postupné osidlování Norska směrem na sever
- Sámové – původní obyvatelé na severu Skandinávie, Norové od nich kopírovali způsob obživy i přepravu
- Během doby Vikingů osídlení takřka celého pobřeží dnešního Norska – až k hranicím s Ruskem
- Osídlení Islandu a kolonizace Grónska, cesta do Ameriky – Vinland
- Rozšiřování křesťanství
- Vikingové ve Francii – Normandie, na Sicílii, v Byzantské říši

